

Tweede Kamer der Staten-Generaal
T.a.v. de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Utrecht, 8 februari 2016

p/a: Stichting LANGZS
Newtonlaan 53
3584 BP Utrecht

e-mail: info@langzs.nl

Hooggeachte leden van de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie,

Op verzoek van de griffier van de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie overhandigt de stichting Landelijk Advocaten Netwerk Gewelds- en Zeden Slachtoffers (hierna: LANGZS) u hierbij een gespreksnotitie ten behoeve van het rondetafelgesprek over de Contourennota Modernisering Wetboek van Strafvordering, dat plaatsvindt op 10 februari 2016.

Algemene doelstellingen

Allereerst juicht LANGZS het toe dat in de Contourennota Modernisering Wetboek van Strafvordering, d.d. 30 september 2015, als een van de doelstellingen van de modernisering is opgenomen dat er een evenwichtig stelsel van rechtswaarborgen dient te komen. Hierbij dient er volgens de Minister een juiste afweging van de verschillende belangen van de procesdeelnemers aan de strafrechtspleging gemaakt te worden. Deze doelstelling is voor het slachtoffer van belang, omdat het ervoor kan zorgen dat, in het van oorsprong op de verdachte gerichte strafproces, meer aandacht voor de belangen van het slachtoffer zal zijn.

Uiteindelijk dienen de belangen van het slachtoffer in dezelfde mate gerespecteerd te worden als de belangen van de verdachte en de maatschappelijke belangen van het Openbaar Ministerie (hierna: OM). LANGZS betreurt het dat de Minister dit moment niet heeft aangegrepen om het slachtoffer gelijk te stellen aan de verdachte en het OM door het slachtoffer als procespartij aan te merken. Met het oog op de implementatie van de EU-richtlijn minimumnormen voor slachtoffers en het maatschappelijke klimaat waarin steeds meer aandacht gaat naar de belangen van het slachtoffer zou dit een logische stap zijn geweest. Daarnaast komt het reparatoire karakter van strafrechtspleging de laatste tijd steeds meer op de voorgrond te staan. Daarbij dienen de belangen van het slachtoffer in gelijke mate gerespecteerd te worden.

LANGZS is tot slot blij met de doelstelling dat de doorlooptijden worden verkort en het onderzoek zoveel mogelijk vóór de inhoudelijke behandeling ter zitting wordt afgerond.

Het voorbereidend onderzoek

Met Slachtofferhulp Nederland (hierna: SHN) is LANGZS voorstander van de mogelijkheid voor slachtoffers om tijdens het voorbereidend onderzoek de Officier van Justitie te verzoeken om bepaalde onderzoekshandelingen te verrichten.¹ Daarnaast is LANGZS tevens voorstander van het voorstel van SHN om het slachtoffergesprek te laten plaatsvinden vóór het moment dat een definitieve afdoeningsbeslissing wordt genomen alsmede het voorstel van SHN om het slachtoffer de mogelijkheid te bieden om naar aanleiding van een (voorgenomen)

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2015/09/30/tk-modernisering-wetboek-van-strafvordering-advies-slachtofferhulp-nl>, p.3.

afdoeningsbeslissing het OM te verzoeken om een heroverweging.² Hierbij dient het OM tevens het opleggen van bijzondere voorwaarden te betrekken en het slachtoffer actief op die mogelijkheid te wijzen.

LANGZS betreurt het dat de Minister dit voorstel verwerpt met als enige argument dat de implementatie van de EU-richtlijn minimumnormen slachtoffers voor de uitvoerende organen al een forse belasting zal vormen. Tegen deze achtergrond acht de Minister het niet raadzaam om van deze organen te vragen in aansluiting daarop weer rekening te houden met nieuwe omvangrijke wijzigingen. Deze argumentatie laat wat LANGZS betreft te wensen over. De onderzoekswensen van het slachtoffer kunnen immers door de Officier van Justitie getoetst worden, op dezelfde manier als waarop thans de onderzoekswensen van de verdachte worden getoetst. Tegen een weigering door de Officier van Justitie dient het slachtoffer, gelijk de verdachte, in beroep te kunnen gaan bij de rechter-commissaris. In de ogen van LANGZS staat de implementatie van de EU-richtlijn minimumnormen voor slachtoffers hieraan niet in de weg. Daarnaast is er nauwelijks sprake van nieuwe wijzigingen en zijn deze zeker niet omvangrijk nu de Officier van Justitie immers dezelfde toetsingscriteria zal hanteren.

Cassatie benadeelde partij

LANGZS juicht het toe dat er voor de benadeelde partij de mogelijkheid wordt gecreëerd om zelfstandig cassatie in te stellen bij de strafkamer van de Hoge Raad indien zijn vordering geheel of gedeeltelijk is afgewezen. Dit ongeacht de vraag of de verdachte dan wel het OM in cassatie is gegaan. Ook is het slachtoffer nu niet meer afhankelijk van de ontvankelijkheid van het cassatieberoep van de verdachte of het OM.

Opheffing/schorsing voorlopige hechtenis

LANGZS pleit ervoor de Officier van Justitie te verplichten om slachtoffers actief te benaderen over een voornemen tot opheffing of schorsing van de voorlopige hechtenis. Officieren van Justitie vragen in de huidige situatie zelden of nooit wat een slachtoffer van een voorgenomen schorsing of opheffing vindt. Als ze geluk hebben, worden slachtoffers achteraf geïnformeerd over het feit dat iemand in vrijheid is gesteld.³

Uitbreiding spreekrecht

LANGZS juicht de uitbreiding van het spreekrecht toe. Wel pleit LANGZS ervoor om ook de kring der gerechtigden uit te breiden met stiefouders-, stiefbroers en stiefzussen. Om dit te bereiken dient in artikel 51e Sv te worden opgenomen dat het spreekrecht ook toekomt aan hen die in een duurzaam verband met het slachtoffer hebben samengeleefd. Het Wetsvoorstel aanvulling spreekrecht slachtoffers en nabestaanden in het strafproces (34 082) dient op dit punt te worden aangepast, zodat rechters geen beletsel meer zien om ook stieffamilie op de zitting te laten spreken. Overigens is LANGZS zich er van bewust dat dit wetsvoorstel thans bij de Eerste Kamer aanhangig is. Wellicht biedt een novelle uitkomst?

Tevens dient stieffamilie in de gelegenheid te worden gesteld tot het verhalen van affectieschade. Hiervoor is aanpassing van het Wetsvoorstel vergoeding affectieschade (34 257) nodig.

LANGZS merkt hierbij op dat in dit kader ook gedacht zou moeten worden aan pleegouders en pleegkinderen.

Artikel 12-procedure

LANGZS is blij met het voornemen van de Minister om de mogelijkheid tot het doen van feitenonderzoek in complexe beklagzaken uit te breiden. De Minister merkt op dat in het geldende recht de mogelijkheden tot het doen van onderzoek in incidentele gevallen niet toereikend is bij complexe beklagzaken. De Minister stelt hiertoe voor om het Gerechtshof de mogelijkheid te bieden ter beoordeling van een klacht een zaak voor nader onderzoek door te verwijzen naar de rechter-commissaris of raadsheer-commissaris. De rechter-commissaris of raadsheer-commissaris kan na verwijzing door het Gerechtshof onderzoek entameren en opdrachten geven aan opsporingsambtenaren.

De Minister merkt op dat de vergroting van de mogelijkheden tot het doen van feitenonderzoek belangrijk kan zijn in situaties waarbij de vraag rijst of sprake is geweest van moord door de beklaagde of van zelfmoord en het

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2015/09/30/tk-modernisering-wetboek-van-strafvordering-advies-slachtofferhulp-nl>, p. 4.

³ R. Korver, *Recht van spreken. Slachtoffers in het Nederlandse strafproces*, Amsterdam: Uitgeverij De Arbeiderspers 2012, p. 187.

feitenonderzoek van de politie te summier is geweest. Deze situaties kunnen overigens tot een minimum worden beperkt indien er bij een niet-natuurlijke dood door de politie altijd uitgebreid sporenonderzoek wordt gedaan.⁴

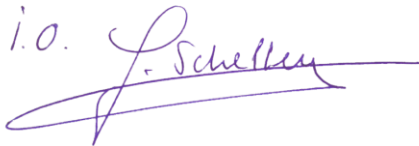
Tevens ondersteunt LANGZS het verzoek van advocaat mr. Knoester om nabestaanden de mogelijkheid te bieden zich tijdens het opsporingsonderzoek tot een onafhankelijke commissie te wenden, indien zij het niet eens zijn met conclusies van justitie of de kwaliteit van het opsporingsonderzoek. Mr. Knoester deed dit verzoek namens de nabestaanden van tien slachtoffers in een open brief aan de Minister.⁵

Ook is de mogelijkheid van een voorwaardelijk bevel tot vervolging toe te juichen. Klagers die enkel vergoeding van de door hen geleden schade wensen, hoeven hierdoor niet te wachten op vervolging van de beklagde. Ook kan deze nieuwe rechtsfiguur ertoe bijdragen dat slachtoffers vaker en sneller hun schade vergoed zien.

LANGZS pleit al langer voor de versnelling van de doorlooptijden tijdens een artikel 12-procedure en is daarom verheugd te vernemen dat de Minister voornemens is een wettelijke termijn van zes maanden voor de afdoening van het beklag in te voeren. LANGZS pleit er in het kader van de geplande wijziging van de artikel 12-procedure tevens voor om wettelijk vast te leggen dat een artikel 12-procedure de verjaring stuit en wettelijk te bepalen dat standaard een kopie van het dossier aan de advocaat van het slachtoffer dient te worden verstrekt.

Ik vertrouw erop u hiermee van dienst te zijn geweest.

Met de meeste hoogachting,
namens het bestuur van stichting LANGZS

i.o.

Richard Korver
voorzitter

---

⁴ http://www.telegraaf.nl/binnenland/23578231/_Stel_sporen_altijd_veilig_.html.

⁵ <http://nos.nl/artikel/2050826-nabestaanden-willen-commissie-onopgeloste-zaken.html>.